

עפ"ג 7410/01/18 - נאסר סיאם נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

10 יולי 2018

עפ"ג 7410-01-18

לפני: כבוד השופט יעקב שפסר, סג"נ, אב"ד
כבוד השופטת מיכל ברק נבו
כבוד השופטת דבורה עטר

המעורר: נאסר סיאם
ע"י ב"כ עו"ד רמי עותמאן

נגד
המשיבה: מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד רוני שוהם-עידן, פמ"מ

פסק דין

רקע

1. ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום בפתח תקווה בת.פ. 2020-07-15 (כב' הש' אדנקו סבחת חיימוביץ) (הכ"ד מיום 25.9.17, גז"ד מיום 22.11.17), לפיו הורשע המערער בעבירות איומים, הפרעה לעובד ציבור ותקיפת עובד ציבור, זאת בגין אירוע מיום 16.11.14 בשעה 21:00 לערך, עת תפסו מפקחי משרד החקלאות, יחידת הפיקוח על הצומח והחי (יחידת הפיצוח) משאית נהוגה על ידי המערער ובה ירקות מוברחים משטחי הרש"פ.

עפ"י כתב האישום, משהובלה המשאית למגרש כלי רכב בפ"ת, נתבקש המערער למסור את קוד המשאית. הוא סירב לעשות כן, וכשנתבקש למסור את המפתח - מסר מפתח אחר. כן החביא את המסמכים שנדרשו ממנו במכנסיו ומשביקשו המפקחים שימסור להם את המסמכים שהחביא, החל המערער להתפרע, בעט במתלוננים והכה אותם במכות אגרופ, כשלאחד המפקחים נגרמה עקב כך חבלה מדממת ונפיחות במצחו. בהמשך, לאחר שרותק המערער ולווה על ידי המפקחים לכיוון היציאה מן המגרש, איים עליהם באומרו: "כשתגיעו למזרח ירושלים נשחט אתכם".

בית המשפט קמא קבע בהכרעת דינו כי המיוחס למערער הוכח לפניו למעלה מכל ספק סביר, אם כי באשר למרכיב עבירות התקיפה - הורשע המערער בתקיפה הנוגעת למפקח אחד, אלעזר, תוך שזוכה מיתר מעשי התקיפה שיוחסו לו כלפי המתלוננים האחרים.

2. בגין הרשעתו נדון המערער ל-7 ו-4 חדשי מאסר על תנאי בגין עבירת אלימות ועבירת הפרעה לעובד ציבור (בהתאמה), הוטל עליו צו של"צ בהיקף 100 שעות, קנס בסך 1,500 ₪ או 5 ימי מאסר תמורתו ופיצוי למתלונן

בסך 2,000 ₪.

טיעוני המערער

3. הערעור מופנה הן כלפי הכרעת הדין, תוך שהמערער עותר לזיכוי, לחלופין - ביטול הרשעתו והסתפקות בצו מבחן, והן כנגד גזר הדין, כלפיו עותר הוא להטלת קנס סמלי, ללא הרשעה. עיון בהודעת הערעור, המתפרשת על פני לא פחות מ-24 עמודים, מלמד כי המערער חוזר למעשה על טיעוניו בבית המשפט קמא ומשיג על כל תג ותו בקביעותיו של בית משפט קמא, תוך שדומה שלא הותיר אבן אחת בפסק הדין אותה לא הפך בטיעוניו.

4. תמצית טיעוני המערער באשר להכרעת הדין היא, כי המאשימה לא הצליחה להוכיח מעבר לכל ספק סביר את התקיימות היסוד הנפשי הנדרש להרשעה בעבירות אלו. המערער מודה כי יתכן שטעה בשיקול דעתו משסירב לדרישת הפקחים למסור בשנית את המסמכים הריקים לדבריו, אשר נבדקו במחסום על ידי אנשי יחידת הפיצוח והוחזרו לו. לטענתו, נהג כך שכן הרגיש באותה נקודת זמן שמתנכלים לו וסבר שאין טעם למסרם פעם נוספת, מחשש לזריקתם על ידי אנשי יחידת הפיצוח במגרש. עם זאת סבור הוא כי האירוע נסוב סביב התעקשות אנשי יחידת הפיצוח על קבלת המסמכים שהחזיק בידו (סעיפים 23 - 27 להודעת הערעור).

המערער טוען כי מדובר ב"מסכת עובדתית נסיבתית מקוטעת" ו"ראיות מפוקפקות", שאין בכוחן להוביל למסקנה היחידה שהמערער הוא שתקף את הפקחים, ולבסס הרשעה כנדרש בפלילים. בחינת השתלשלות העניינים על פי השכל הישר, ההגיון ונסיון החיים במקרים דומים, תביא למסקנה, כך טוען המערער, כי הוא התנהג כראוי, לא תכן לתקוף את הפקחים ואך סבר שאין הצדקה לדרוש קבלת המסמכים בשנית, לאחר שאלו נבדקו על ידי קודמיהם. המערער טוען איפוא כי הוא זה שהותקף על ידי הפקחים והופל על הקרקע, במטרה לקחת ממנו בכח את המסמכים, אירוע ממנו נפגע הן המערער והן אחד הפקחים. תנא דמסייע לדבריו היא עובדת זימון משטרה למקום על ידי דודו של המערער.

בערעורו מפרט המערער את ההלכות המשפטיות שעניין כוחן של ראיות נסיבתיות והתנאים להרשעה פלילית, מנתח בהרחבה את עדויות הצדדים, וטוען כי עולים מעדויות התביעה שהן כשלעצמן "מגמתיות, שקריות, לא הגיוניות, המתנגשות חזיתית עם המציאות והשכל הישר", יש בהן לטענתו "חורים וסתירות", "אי דיוקים וטענות כבושות", חלקן לא עלו כלל בהודעות שנמסרו במשטרה, ועל כן יש לפסול את עדויות התביעה על הסף. לטענתו, בדו המתלוננים סיפור רטרואקטיבי לאירוע, על מנת להסביר את התנהגותם הפסולה כנגדו, כמי שהתנהג "באיפוק רב וקור רוח" עד להתנפלות עליו. לטענת המערער, המטרה שבגרסת המתלוננים היא להצדיק את הפעלת הכח כנגד המערער, "שהיה קר רוח וציתן במהלך כל השתלשלות האירועים". לדבריו - בסרטון שהוצג כראיה בתיק, ואשר כשלעצמו היה מקוטע ולא רציף, יש כדי להפריך את טענת התקיפה וההשתוללות של המערער כנגד המתלוננים.

המערער טוען כי אל מול גרסת עדי התביעה, עדותו היתה פשוטה, עקבית ובעלת הגיון.

5. לחלופין, טוען כאמור המערער לביטול הרשעתו, ומפנה להלכות הידועות בעניין (ע"פ 2083/96 **כתב**; רע"פ 432/85 **רומנו**; ע"פ 2513/03 **שמשי** ועוד). לעניין זה טוען המערער כי מדובר במעידה חד פעמית והרשעה עלולה לפגוע פגיעה ממשית בתעסוקתו ויפגע דימויו העצמי בפני ילדיו ומשפחתו הגרעינית, ואף תפגע פרנסתו, שכן מתעתד הוא לנהוג ברכב ציבורי, והועדה רשאית שלא לחדש את רשיונו אם הורשע בפלילים. בדיון שלפנינו הוסיף ב"כ המערער וציין, כי הפגיעה במערער רבה שכן מדובר בבחור ערבי ממזרח ירושלים שמציאת עבודה ממילא קשה לו, וכך יהיה ביתר שאת כשלחובתו הרשעה פלילית. על כן יש להעדיף את האינטרס הפרטי על פני אינטרס הציבור ולהמנע מהרשעתו תוך הסתפקות בקנס סמלי. לדבריו - עינוי הדין, החקירה וההלך המשפטי היוו עבורו טראומה קשה, משאינו מורגל בכך.

6. באשר לעונש, טוען המערער כי בית המשפט קמא לא פעל על פי הכללים המנחים את מלאכת הענישה, סטה לחומרא מרף הענישה המקובל ומרמת הענישה הנוהגת, בשילוב נסיבות המקרה ונסיבותיו האישיות, התעלם מנסיבות מקלות אישיות ומשפחתיות, מהיותו אדם נורמטיבי, הנעדר מעורבות פלילית קודמת, אשר נפגע אף הוא מהאירוע הנדון.

על כן עותר המערער לחלופין להסתפק בקנס סמלי ללא הרשעה.

7. בדיון שנערך לפנינו חזר ב"כ המערער בהרחבה על טיעוניו והוסיף שבית המשפט לא היה רשאי לעשות "פלגין דיבורא" בעדויות, לקבל את חלקן ולדחות את חלקן האחר, וזאת לנוכח העובדה כי אין המדובר באירוע ממושך, אלא באירוע בן מספר דקות. עוד טען, כי העובדה שהמדינה לא הגישה ערעור חרף העובדה שהעונש שהוטל על המערער הוא קל יחסית, מצביעה על כך שקיימת בעיה שאינה פשוטה. דעתנו היא שאין לטיעוניו אלה של המערער בשני עניינים אלו כל יסוד.

תשובת המדינה

8. המשיבה עותרת לדחיית הערעור על שני חלקיו, תוך שסומכת היא טיעוניה על נימוקי פסק דינו של בית המשפט קמא. לדברי ב"כ המדינה, פסק הדין מפורט ביותר, ומנמק כל חלק באירוע. ב"כ המשיבה דוחה את טענת המערער כי דודו הוא שהזמין כביכול משטרה וטוענת כי על פי קביעתו העובדתית של בית המשפט קמא, זימון המשטרה נעשה דווקא על ידי אלעזר - הפקח שהותקף. לכן, אם אכן צודק המערער בטענתו שזימנת הקריאה למשטרה מצביעה על היות המזמין הקרבן, הרי שטענה זו פועלת כנגדו.

באשר לעונש, טוענת ב"כ המשיבה כי מדובר בעונש מתון ומקל במיוחד, וזאת על רקע התודעותו של בית המשפט

קמא למכלול ההתרחשות והפרטים, ובכללם שיתוף הפעולה הראשוני מצד המערער, עם הפקחים בתחילת האירוע, ועל כן בחר שלא להחמיר עימו.

דין והכרעה

9. אחר שעיינו בהודעת הערעור, בתיק בית המשפט קמא ושמענו את טיעוני הצדדים, לא מצאנו להיעתר לערעור.

10. הכרעת הדין, המשתרעת על פני לא פחות מ-37 עמודים, סוקרת את עובדות כתב האישום, טענות הצדדים, יריעת המחלוקת והמסגרת הנורמטיבית, מפרטת ומצטטת בהרחבה ובפירוט רב את עדויות הצדדים והראיות שהוגשו על ידם, תוך ציטוטים נרחבים מהם, ובחינה וניתוח כל עדות ועדות באופן פרטני מעמיק, לרבות השוואתם ועימותם לחומר ראיות רלוונטי אחר, הן שהובא בבית המשפט והן זה שנאסף בתיק החקירה המשטרתית. במסגרת זו בחן בית המשפט קמא את סדרת סרטוני מצלמות האבטחה על פרטיהם השונים (ת/3, ת/4). עוד בחן את עדויות המפקח אלעזר, הן לפניו, הן עפ"י דו"ח אירוע שמסר (נ/9), הן בהודעותיו וחקירותיו המשטרתיות (נ/6, נ/8). כמו כן בחן את עדות המפקח רקוביצקי, דו"ח האירוע שמסר (נ/16), והודעותיו המשטרתיות (נ/14, נ/15). נוסף על כל אלה התייחס בית המשפט למזכר של רס"ל כהן (ת/1), לתמלילי שיחות למוקד 100 (ת/17), וכן לעדויות המערער והודעותיו המשטרתיות (ת/21, ת/8), עדות אביו - יוסף סיאם, ועדות דודו - זאכריה סיאם (לרבות הודעותיו המשטרתיות - ת/22, ת/23).

מניתוח כל הראיות הנ"ל שבאו לפני בית המשפט קמא, קבע הוא קביעות עובדתיות, שלפיהן הוכח שהמערער סירב למסור לפקח רקוביצקי מסמכים, מפתחות וקוד משאית. כן הוכח שהמערער קיבל שיחת טלפון, שלאחריה ניגש למשאית, נטל מסמכים שאותם החביא על גופו, וסירב למסור אותם לפקח רקוביצקי. האחרון קרא לפקח אלעזר שנצפה מושיט ידו ומבקש את המסמכים. בית המשפט קמא קובע עובדתית, כי המערער היכה באלעזר שנחבל במצחו. כן קובע בית המשפט קמא שהוכח כי המערער איים על המתלוננים כי ישחט אותם אם יגיעו למזרח ירושלים. בית המשפט קובע עוד כי אין למתלוננים אינטרס לסבך את המערער. (עמ' 26 להכ"ד). מאידך גיסא קבע בית המשפט שאינו מקבל את גרסת המערער שהותקף על ידי מי מהמתלוננים. אדרבא, ביהמ"ש מוסיף ומציין כי על אף החסר הקיים בסרטונים בחלק מהאירוע, הרי שעולה כי המערער בגרסתו מרחיק עצמו גם ממה שמתועד ותומך בגרסת המתלוננים. מחומר הראיות שהוצג לבית המשפט עולה, כך נקבע על ידו, שהמערער הלך בכוחות עצמו ובהליכה רגילה לאחר האירוע, עמד ליד השער ושוחח עם דודו, ורק לאחר שקיבל סימון של האחרון - התיישב, ובהמשך, לאחר סימון נוסף, נשכב - וזאת בטענה שסבל מכאבים קשים.

בית המשפט קמא מנתח אף את טענת המערער בדבר חיפוש שלא כדין, דוחה את הטענה וקובע כי הפקחים פעלו כדין ובמכות ולמעלה מכך - יש בהתנהגותו של המערער כדי להעלות חשד להעלמת ראיות הקשורות בנסיבות תפיסת המשאית, ולכן קמה אף סמכות תפיסת מסמכים אלה. מקובלים עלינו ניתוחו של בית המשפט ומסקנתו זו.

בית המשפט קמא לא השמיט בהכרעת דינו התייחסות לכל טענה שהועלתה על ידי המערער, ובכלל זה בחן ודחה את טענתו לטעות במצב דברים. לעניין זה קובע בית המשפט קמא כי לנוכח גרסתו החד משמעית של המערער לגבי ידיעתו הברורה, כי המפקחים פועלים כדין, ובסרובו למסור את המסמכים הוא פועל בניגוד לחוק, נשמטה הקרקע

תחת טענתו האמורה. כן לא התקיים המבחן של טעות בלתי נמנעת באורח סביר בעניינו של המערער. רואים אנו עין בעין עם בית המשפט קמא את ניתוחו בעניינים העובדתיים - המשפטיים הנ"ל.

כן מתייחס בית המשפט קמא לטענת מחדלי החקירה הנוגעת לאיסוף סרטוני מצלמות האבטחה, ודוחה עובדתית את הטענה כאילו נעשתה בהם עריכה או שינוי כלשהם. בית המשפט דוחה גם את הטענה למחדל חקירתי כביכול, הנוגע לאי בדיקת DNA מדם מעילו של המערער. לעניין זה קובע בית המשפט קמא, בצדק, כי על פי ההלכה הפסוקה, אין משמעות ראייתית מזכה להעדרן של ראיות מסוג זה (ט.א ו-DNA), וכוחן הוא בהמצאותן ולא בהעדרן. מעבר לכך מזכיר בית המשפט קמא שאין מחלוקת בדבר פציעתו של אלעזר ועל כן אין ממילא במחדל זה כדי להחליש את ראיות המאשימה.

11. דעתנו היא שהכרעת הדין על כל מרכיביה מפורטת, מבוססת ומנותחת, היא ומסקנותיה כראוי, ורואים אנו עין בעין עם בית המשפט קמא את ניתוח העדויות והראיות שבאו לפניו וכן את מסקנותיו. דעתנו היא, שלא זו בלבד שלא נפלה כל שגגה מלפני בית המשפט קמא, אלא אדרבא, בחינתו של בית המשפט קמא את העובדות, הראיות והטיעונים שהובאו לפניו, מלמדת על ניתוח יסודי ומתן תשומת לב מלאה לכל פרט וטענה שנטענו.

יתרה מכך, חלק ניכר מקביעותיו של בית המשפט קמא הן קביעות עובדתיות וממצאי מהימנות, שבעטיין מצא בית המשפט קמא להעדיף את גרסת המתלוננים על פני גרסת המערער. כידוע, משמדובר בקביעות עובדתיות ובממצאי מהימנות, הרי שהכלל הוא הימנעות ערכאת הערעור מהתערבות בממצאים אלה, אלא במקרה חריג, שלא מצאנו כי מתקיים בעניינו.

12. באשר לשאלת ההרשעה: גם בעניין זה לא נפלה כל שגגה מלפני בית המשפט קמא בניתוחו ובמסקנתו. כללי החוק והפסיקה בענין סוגית ההרשעה ידועים, ולא כאן המקום להרחיבם. מי שהודה בביצוע עבירה פלילית או שהוכחה אשמתו - מורשע. "ברירת המחדל" היא הרשעה, ואי הרשעה היא חריג לכלל ונקבעת במקרים מיוחדים ויוצאי דופן, בהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי מן ההרשעה לבין חומרתה של העבירה, מקרים בהם רב הנזק על פני התועלת: **"...ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה, מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים"** (הש' דורנר ב"פרשת כתב").

בעניינו צדק בית המשפט קמא בקובעו כי לא התקיימו המרכיבים הנדרשים להמנעות מהרשעה. לא התרשמנו מפגיעה חמורה בשיקום המערער מחד גיסא, ומאידך גיסא, איננו סבורים שניתן לוותר על ההרשעה, נוכח סוג העבירות ונסיבות ביצוען. הן חומרת העבירות, והן נסיבותיו האישיות של המערער, אינן מצביעות, איפוא, על הצדק להקטין בעניינו.

באשר לחומרת העבירה, אירוע אלימות כלפי עובדי ציבור, ביחוד כשנגרמה למתלונן חבלה פיזית כבעניינו, אינו נמנה בין סוגי העבירות המאפשר בנסיבות מסוימות לוותר על ההרשעה. חובתנו היא לשדר מסר חד משמעי להגנה על עובדי ציבור, ולא תהיה כל סובלנות שהיא לכל ביטוי של אלימות כלפיהם, בעת מילוי תפקידם. זאת ועוד, אחד

מהשיקולים הנשקלים בשאלת ההרשעה היא יחסו של הנאשם לעבירה. לעניין זה, וכפי שניתן ללמוד מהערעור שהגיש המערער על הכרעת הדין, עולה במובהק כי אינו מפנים כלל את חומרת התנהלותו והוא סבור עדיין, גם לאחר ניהול ההוכחות ומתן הכרעת הדין המפורטת בבית משפט קמא, כי לא ביצע את המיוחס לו, הוא חף מכל אשמה ואין בלבו כל חרטה. גם בשל כך לא נראה כי יש מקום להורות כמבוקשו.

באשר לנסיבות האישיות של המערער: זולת אמירות כלליות מצדו בדבר פגיעה אפשרית בעתידו ורצונו לקבל רשיון כנהג רכב ציבורי, לא הונחו בפני בית המשפט קמא ואף לא בפנינו כל ראיות של ממש, שלפיהן ייפגע משמעותית עתידו בשל ההרשעה. המערער עובד כנהג משאית מזה שנים במסגרת חברה משפחתית ולא נשקפת סכנה לתעסוקתו עקב ההרשעה.

על כן דוחים אנו גם את עתירת המערער להמנע מהרשעתו.

13. באשר לגזר הדין: כידוע, אין דרכה של ערכאת הערעור להתערב בחומרת העונש שהוטל על ידי הערכאה הדיונית ולשים את שיקול דעתה במקומה, אלא במקרה של טעות בולטת או חריגה קיצונית מרמת הענישה המקובלת. בענייננו, לא זו בלבד שלא נפלה כל שגגה בגזר הדין, אלא אדרבא, דעתנו היא כי בית המשפט קמא היה מודע למכלול שיקולי הענישה, גזר את הדין באופן מידתי ואף מקל עם המערער, ולא מצאנו כי חורג הוא מרמת הענישה המקובלת, המצדיקה התערבות מצד ערכאת הערעור.

14. הערעור על שני חלקיו נדחה, איפוא.

ניתן היום, כ"ז תמוז תשע"ח, 10
יולי 2018, במעמד הצדדים.

דבורה עטר, שופטת

יעקב שפסר, שופט, סג"נ, אב"ד מיכל ברק נבו, שופטת